

Jelenségnaptár

2000. november (JD 2 451 850–879)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap első felében láthatósága gyorsan javul, 15-én legnagyobb nyugati kitérésben, 19° -ra a Naptól. Ezekben a napokban majd' két órával kel a Nap előtt, így az év folyamán ekkor kerül megfigyelésre legkedvezőbb helyzetbe.

Vénusz. A hó elején másfél, a végén két és fél órával nyugszik a Nap után, így könnyen megfigyelhető az esti, délnyugati égen.

Mars. Két és fél órával éjfél után kel, így a hajnali égen, a Szűz csillagképben kereshető a lassan növekvő fényességű és átmérőjű bolygó.

Jupiter. 28-án kerül szembenállásba a Nappal, így egész éjszaka látható a Bika csillagképben. A $-2^m,8$ -s óriásbolygó $48''7$ -es korongja igen kedvező helyzetben, magasan a horizont felett lesz megfigyelhető.

Szaturnusz. A Bika csillagképben kerül szembenállásba a Nappal 19-én, ekkor fényessége $-0^m,3$, látzó átmérője $20''4$.

Uránusz, Neptunusz. A késő esti órákban nyugszanak, közvetlenül napnyugta után kereshetők a Bak csillagképben.

Mély-ég ajánlat

A δ Cas-ε Cas környéki objektumok

Beküldés: november 6-ig

A 89 Psc környéki objektumok (Psc, Cet galaxisok)

Beküldés: december 6-ig.

Holdfázisok

04. 07:27 UT	Első negyed
11. 21:15 UT	Telehold
18. 15:24 UT	Utolsó negyed
25. 23:11 UT	Újhold

Mira és SRA maximumok

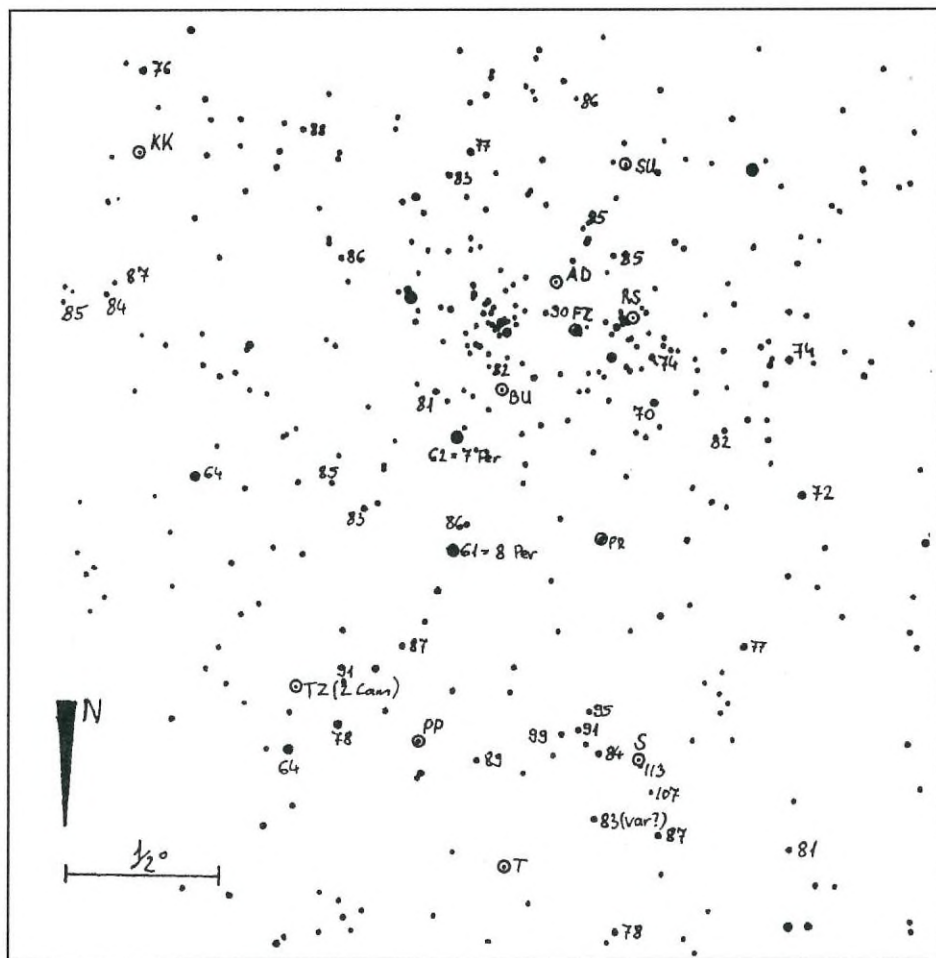
04. V369 Cyg	9,8	
04. AU Cyg	9,5	VA 15
06. SX And	8,7	VA 14
08. S UMi	8,4	VA 3
08. RS Peg	9,3	
11. SS Cas	9,8	VA 11
14. S UMa	7,8	VA 11
14. ST Cyg	9,9	
15. R Per	8,7	VA 8
15. S CMi	7,5	VA 3
17. R Gem	7,1	VA 3
17. RR Cnc	9,8	
19. T Gem	8,7	VA 6
19. SS Her	9,2	VA 5
19. R Vul	8,1	VA 4
21. RX Per	9,0	
22. S Del	8,8	VA 11
23. RS Mon	9,8	
23. Y Aqr	9,4	VA 5
25. T Col	7,5	
26. R Com	8,5	VA 11
27. RY Her	9,0	
28. SS Vir	6,8	VA 1
30. RV Dra	9,2	

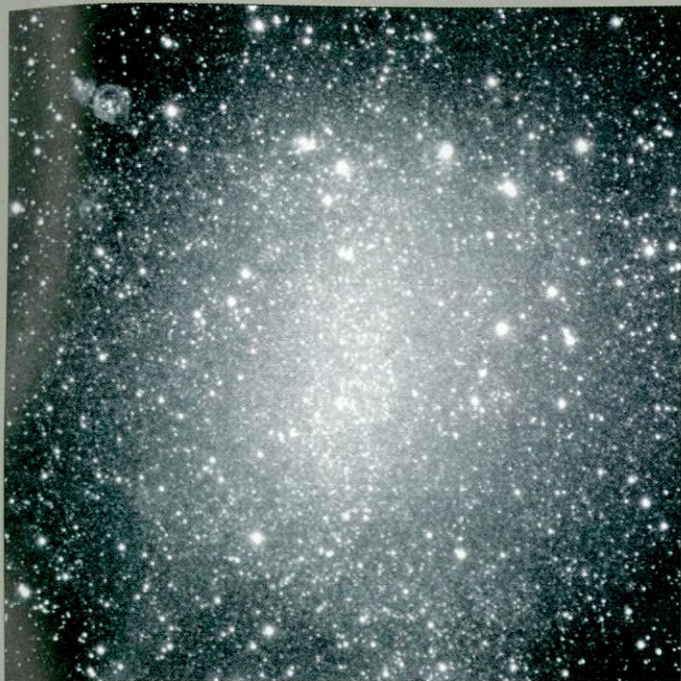
**Az észlelések beküldési határideje:
minden hónap 6-a!**

A hónap változói: a Perseus Ikerhalmaz környéke

Csatlakozva aktuális rovatunk cikkéhez, ezúttal egy nyílthalmaz áll ajánlati programunkban. A közkedvelt Perseus Ikerhalmazról van szó, amelynek közvetlen szomszédságában kilenc (!) félszabályos változócsillag is felkereshető (mostanában már kevésbé különböztetik meg az SR és az L típust). Ezek közül egyértelműen az S Persei a leglátványosabb, amely 800 nap körüli periódussal változik $9^m,0$ és $12^m,5$ között, szinte „mirai” szabályossággal. (Ksl)

0211+56	BU Per	SRc	7,9–9,8	365 ^d
0212+58	T Per	SRc	8,2–9,1	–
0213+56a	AD Per	SRc	7,7–8,7	330
0213+56b	FZ Per	SRc	7,5–8,4	184
0215+56	SU Per	SRc	7,0–8,5	533
0215+58	S Per	SRc	9,0–12,0	800
0203+56	KK Per	Lc	6,6–7,8	–
0214+57	PR Per	Lc	7,6–8,3	–
0210+58	PP Per	Lc	9,2–10,3	–

Fent a Sagittarius-törpe, az NGC 6822 jelű galaxis a Sagittariusban (4 perc expozíció, R szűrő). Középen az NGC 7008 planetáris köd a Cygnusban (4 perc R és V, 2×4 perc B szűrő). Csák Balázs, Sárnecky Krisztián és Szabó Gyula felvételei a Calar Alto-i 123 cm-es távcsővel készültek

Középen jobbra az SN 2000cx szupernóva az NGC 524-ben, 2000. 8. 11-én (6×30 s expozíció). Lent a Jupiter és a Szaturnusz 2000. 8. 12-én (0,02 s expozíció), és az Uránusz 8. 27-én készült CCD-képe. Kereszty Zsolt a felvételeihez 25,4 cm-es Meade Schmidt-Cassegrain-távcsövet és StarlightXpress MX5-16 kamerát használt

